

האם טירה שאינה מקרה יש פאן? אמר לו הקדוש ברוך הוא, הטמין אותי פאן, ומאותו הזמן עד עכשו נטמנתי כמו דג בחפירה עד שאתה באת לעולם. עכשו מפאן ואילך הנה קיום לי ולעולם יש בשבילך.

ראה מה כתוב - ויקם השדה ברוך, קימה ממש אשר בו. ממש קימה היתה לה מה שלא היתה לה עד עתה. רבי אבא אמר, ויקם השדה - ודאי קימה ממש, שקם והתעלה לפני אברהם, משום שעד עכשו לא נראה שם פלום, ועכשו, מה שהיה טמון - קם והתעלה, ואז קם הכל כמשפטו. אמר רבי שמעון, בשעה שנכנס אברהם למערה והכניס לשם את שרה, קמו אדם וחוה, ולא קבלו להקבר שם. אמרו: ומה אנו כבושה לפני הקדוש ברוך הוא באותו העולם משום אותו החטא שגרמנו, וכעת תתוסף לנו ביושה אחרת - מפני המעשים טובים שבכם?

אמר אברהם: תריני מזמן לפני הקדוש ברוך הוא עבדך שלא תתבייש לפניו לעולמים. מיד - ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו. מה זה ואחרי כן? אחר שקבל עליו אברהם את הדבר הזה.

אדם נכנס למקומו - חנה לא נכנסה, עד שקרב אברהם והכניס אותה אצל אדם וקבל אותה בשבילו. זהו שכתוב ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו, ולא כתוב לשרה, אלא את שרה, לרבות חנה. ואז התישבו במקומם פראוי. זהו שכתוב (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהפראם, ושנינו באברהם.

תולדות השמים והארץ - זה

קטיר אית הקא. אמר ליה קדשא בריך הוא טמרני הקא ומההוא זמנא עד השתא אתטמרנא כגילדא דקירטא עד דאתית אנת בעלמא, השתא מפאן ואילך הא קיימא לי ולעלמא הוה בגינך.

חמי מה כתיב ויקם השדה והמערה אשר בו, קימה ממש הוה ליה מה דלא הוה ליה עד השתא. רבי אבא אמר ויקם השדה, ודאי קימה ממש דקם ואסתלק קמיה דאברהם בגין דעד השתא לא אתחזי תמן פלום, והשתא מה דהוה טמיר קם ואסתליק וכדין קם פלא בנמוסוי.

אמר רבי שמעון בשעתא דעאל אברהם במערתא ואעיל שרה תמן, קמו אדם וחוה ולא קבילו לאתקברא תמן, אמרו ומה אנו ככסופא קמי קדשא בריך הוא בההוא עלמא בגין ההוא חובא דגרימנא והשתא יתוסף לן כסופא אחרא מקמי עובדין טבין דככו.

אמר אברהם הא אנא זמין קמי קדשא בריך הוא בגינך דלא תכסוף קמיה לעלמין. מיד ואחרי כן קבר אברהם את (דף קכח ע"ב) שרה אשתו, מאי ואחרי כן. בתר דקביל אברהם עליה מלה דא.

אדם עאל בדוכתיה חנה לא עאלת, עד דקריב אברהם ואעיל לה לגבי אדם וקביל לה בגיניה, הדא הוא דכתיב ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו, לשרה לא כתיב אלא את שרה לאסגאה חנה, וכדין אתיישבו בדוכתייהו כדקא יאות, הדא הוא דכתיב, אלה תולדות השמים והארץ (בראשית ב) בהפראם, ותנינן באברהם.

תולדות השמים והארץ דא אדם וחוה.